

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט נמרוד אשכול

התובעת והנתבעת שכנגד: **אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ**
באמצעות ב"כ עוה"ד אלון לב

נגד

הנתבעים והתובעים שכנגד: **1. מזוז חשמל באר שבע בע"מ**
2. אלי מזוז
באמצעות ב"כ עוה"ד דוד גולן ו/או איליה שרייר

פסק דין

מבוא

בפני תביעה עיקרית כספית על סך 274,034 ש"ח שהוגשה על ידי התובעת (להלן "התובעת/אלקטרוניקה אוסקר"). חלקה הארי של התביעה מוגשת מכוח עילה שטרית/חוזית שבבסיסה עומדת פירעונה של המחאה בסך 216,688 ₪ שנמשכה על ידי הנתבעת 1 (להלן "הנתבעת 1/ מזוז חשמל") עבור התובעת בתמורה לאספקת סוללות, אשר לימים סופקו באופן חלקי. רכיב נוסף בתביעה עניינו חוב בסך 34,489 ש"ח בגין סחורה שסופקה במלואה אך התמורה בגינה לא שולמה. עילת תביעה נוספת מופנית אל הנתבע 2 (להלן "אלי מזוז") על סך 22,497 ₪ מכוח ערבות אישית שערב לחברה אחות: "טל חשמל ותאורה (א.מ.) בע"מ" (להלן "חברה אחות"). הנתבעים הגישו תביעה שכנגד על סך 218,466 ₪ בגין אי עמידת התובעת בהתחייבויותיה אשר גרמו לנתבעים לנזקים.

תמצית טענות הצדדים

טענות התובעת

1. אלקטרוניקה אוסקר הינה חברה העוסקת ביבוא, שיווק והפצה של רכיבים חשמליים ומוצרי אלקטרוניקה. אלקטרוניקה אוסקר טוענת כי בחודש יולי 2015 פנתה אליה הנתבעת 1 וביקשה לקבל הצעת מחיר לאספקת סוללות אותן היא רוצה למכור ללקוחותיה (להלן "משרד הביטחון/ צד ג").
2. התובעת טוענת כי בינה לבין הנתבעת 1 התנהל משא ומתן לאספקת סוללות כאשר ביום 30.12.2015 שיגרה התובעת לנתבעת 1 הצעת מחיר לרכישת סוללות ובה תניה לפיה, הסחורה תהיה שייכת לתובעת עד לפירעון מלא. לטענתה, קיבול ההצעה משמעה קיבול תנאיה. בהמשך לכך, שיגרה התובעת לנתבעת 1 דואר אלקטרוני בו דרשה המצאת שיק לצורך ביצוע ההזמנה וציינה כי אם לא תבוצע ההזמנה לאלתר, אספקת הסחורה תידחה ותסופק רק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 26993-06-16 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

- לקראת חודש יוני 2016 [ראה הצעת מחיר מס' 1329 שצורפה כנספח "ג" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת, מייל דרישה שצורף כנספח "ד" לתצהיר עדות התובעת, תכתובות מייל מטעם התובעת כי ההזמנה תידחה צורפו כנספחים "ה-ז" לתצהיר עדות מטעם התובעת (בהתאמה)].
3. ביום 18.1.2016 העבירה הנתבעת 1 שיק לתשלום התמורה כאשר על גבי הספח נרשם שהוא מתייחס להזמנה 1329 ומועד פירעונו 30.4.2016 (ראה שיק שצורף כנספח "ח" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת).
4. ביום 18.4.2016 הודיעה לפתע הנתבעת 1 על רצונה בביטול השיק. בתגובה הודיעה התובעת כי ביטול השיק יהווה הפרה של ההסכם (ראה נספחים "יא-יב" בהתאמה שצורפו לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת). לטענת התובעת, ביטול השיק מטעם הנתבעת 1 ו/או סירובה לשלם בד בבד עם מסירת הסחורה מקנים לתובעת את הזכות לא לספק את הסחורה עד להבטחת התמורה.
5. עוד טוענת התובעת כי ישנו חוב נוסף בסך של 34,849 ₪, בעבור פרטי סחורה שונים שהוזמנו וסופקו לנתבעת 1 במלואם, והאחרונה סירבה לשלם את התמורה בגינם (ראה כרטסת חוב וחשבוניות שצורפו כנספחים "יג-יד" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת). עילת תביעה נוספת מתייחסת לחוב של החברה האחות לה ערב אלי מזוז בסך 22,497 ₪ (ראה נספח "טו" שצורף לתצהיר עדות ראשית מטעם הנתבעת).

טענות הנתבעים

6. הנתבעת 1 עוסקת ביבוא, שיפוץ והפצה של מוצרים ואביזרי חשמל ואלקטרוניקה. הנתבעת 1 הינה בין היתר ספק מורשה של משרד הביטחון לרכיבי חשמל ואלקטרוניקה. הנתבעת 1 פנתה לקבל הצעת מחיר מהתובעת ומספקים נוספים לאספקת סוללות לצורך השתתפות במכרז של משרד הביטחון. הנתבעת 1 ביקשה שהצעת המחיר תכלול הנחה בשיעור של 1.25% והתחייבות לאספקת סחורות בשיעור של עד 100% באותו מחיר בהתאם לדרישה עתידית. לטענתה, תנאי התשלום היו מצומצמים מתנאי התשלום הנהוגים (ראה נספח "1" שצורף לתצהירו של אלי מזוז).
7. ביום 25.11.2015 הזמינה הנתבעת 1 מהתובעת סוללות בהתאם לדרישת משרד הביטחון (ראה נספח "3" שצורף לתצהירו של אלי מזוז) מתוכה סופקה לנתבעת 1 סחורה בשווי 51,488 ₪ והתובעת קיבלה תשלום בגינה. עוד ציינה הנתבעת 1, כי נתקבלה אצלה סחורה בשווי 6,671 ₪ אשר לא חויבה בחשבונית. לאור בקשת משרד הביטחון להגדיל את כמות ההזמנה, ביצעה הנתבעת 1 הזמנה חדשה הכוללת את ההזמנה הישנה ממנה יש להפחית את מה שסופק

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 26993-06-16 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

- בפועל (ההצעה החדשה על סך 216,688 ₪ צורפה כנספח "8" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז).
8. לטענת הנתבעת 1, התובעת ביקשה כי תימסר בידיה המחאה בניגוד לתנאים על פיהם נהגו, הנתבעת 1 הסכימה להעביר את המחאה כביטחון בלבד ובלי לשנות את תנאי התשלום.
9. ביום 18.4.2016 הודיעה הנתבעת 1 לתובעת שהיא זקוקה לסוללות בדחיפות כיוון שמשרד הביטחון עלול לבטל את ההזמנה, ונאמר לה כי המחאה לא תיפרע אלא לאחר קבלת הסוללות (ראה נספח "9" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז). כבר באותו יום, הודיעה התובעת שהסוללות יגיעו ארצה ביום 30.4.2016 ושחרורן יארך מספר ימים. בהמשך הודיעה הנתבעת 1 כי מאחר והסוללות טרם סופקו תבטל המחאה (ראה חילופי תכתובות בין הצדדים שצורפו כנספחים "10-14" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז). לטענתה, היא הייתה זכאית לבטל את המחאה לאור כישלון תמורה מוחלט.
10. בתביעה שכנגד תובעת הנתבעת 1, שנגרמו לה נזקים חמורים בסך כולל של 218,466 ₪ שבכללם: פגיעה באמינות מול משרד הביטחון, הפסדים בגין אי אספקת הסוללות אשר אילצו אותה לרכוש סוללות מתוצרת "ורטה" שהתמורה בגינן יקרה יותר ב- 18,812 ₪ (ראה חשבונית שצורפה נספח "15" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז), קנסות בסך 16,420 ₪ שהוטלו על מזוז חשמל מטעם משרד הביטחון בגין אי אספקת הסוללות במועד כמתחייב וכולי.
11. לעניין אספקת השנאים, הנתבעת 1 הציעה לתובעת ביום 25.5.2015 שתבדוק עם מקורותיה בחו"ל אפשרות לאספקת שנאים על בסיס מפרט, האחרונה קיבלה את ההצעה כנגד דרישת עמלה בשיעור 15% משווי ההזמנה (ראה נספח "19" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז). במשך מספר חודשים התנהלו בין התובעת למזוז חשמל חילופי שנאים על בסיס המפרט אך במשך כל הפעמים השנאים לא התאימו ולכן לא אושרו (ראה נספחים "20-22", "24-26" לתצהיר עדות ראשית של אלי מזוז). כתוצאה מכך ביטל משרד הביטחון את ההזמנה שהזמין ממזוז חשמל, קיזז לה את הסכום ששולם לה על ידו בסך 93,888 ₪ בתוספת פיצוי מוסכם (ראה בהתאמה, נספח "27", "27/1" ונספח "28").

דיון והכרעה

12. התביעה התחילה כתביעה שטרית. הוגשה בקשת רשות להגן ולאחר שזו ניתנה, הוגש כתב תביעה מתוקן מכוח העילות: "שטרית/ חוזית/ כספית/ ערבות". במקרה דנן מדובר בתביעה שטרית בין צדדים קרובים, לפיכך ניתן להעלות טענות מתחום דיני החוזים. לעניין זה ראה דנ"א 258/98 ויקטור צמח נ' רחל שלשלבסקי, פ"ד נה(4) 193, 196 מפי כב' הנשיא דאז ברק: "אכן, בין צדדים קרובים לשטר דינו של שטר כדין חוזה. כל טענת הגנה העומדת לצדדים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 26993-06-16 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

קרובים כנגד חבות על פי שטר עומדת להם גם כנגד חבות על פי חוזה... " כן ראה: ע"א (י-ס) 2117-07-11 אולפני הנביאים בע"מ נ' מפעלי פרג מאוחדים בע"מ, סעיף 13 לפסק הדין: "...ואולם, אם התובע הזכיר בתביעתו כי השטרות ניתנו בעבור עסקה פלונית, מקל הוא על הנתבע אשר כל שעליו לעשות הוא להוכיח כי במסגרת אותה עסקה נפגמה התמורה או שלא הייתה מלכתחילה. " [בע"מ 2126/09 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו), פסק דינו של כב' השופט דנציגר]. כפי שאעמוד על כך בהמשך, יבחנו טענות הצדדים על בסיס ההסכם/ ההסכמות ביניהם.

13. השאלות הנדרשות להכרעת בית המשפט, הן:

- א. האם זכאית התובעת להיפרע מההמחאה כתמורה המתחייבת לה על פי ההסכם שבין הצדדים, חרף העובדה שמזוז חשמל לא קיבלה את מלוא אספקת הסוללות?
- ב. האם התובעת זכאית לתשלום בגין סחורה שסופקה לה במלואה בשווי של 34,849 ₪
- ג. האם זכאית התובעת לתמורה בסך 22,497 ₪ מצד אלי מזוז מכח ערבותו האישית לסחורה שסיפקה התובעת לחברה האחות.
- ד. דיון בתביעה שכנגד שהוגשה על ידי הנתבעת ובעיקרה טענות התובעת שכנגד בנושא אספקת השנאים וטענות בנוגע לאספקת הסוללות.

אספקת הסוללות

14. ביום 5.7.2015 התובעת שלחה לנתבעת 1 הצעת מחיר לאספקת סוללות, על גביה תאריך תשלום ליום 29.10.2015 (ראה נספח "1" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז). הנתבעת 1 טענה כי תנאי התשלום "מצומצמים" מתנאי התשלום הנהוגים והמוסכמים בין הצדדים, אמנם, כבר עתה אציין כי דין טענה זו - דחייה. למעט טענת הנוהג שעלתה בתצהיריהם של אלי מזוז והלל פרץ (פקיד בנתבעת 1) שאף לא נחקר על תצהירו, הנתבעת 1 לא הוכיחה בפני נוהג כלשהו (בין על בסיס עסקאות קודמות ובין על בסיס עסקאות עתידיות) המוסכם על הצדדים אשר מעיד על תנאי תשלום "גמישים" יותר כטענתה. למותר לציין, כי על הטוען לנוהג הנטל להוכיח את עצם קיומו ואת פרטי תוכנו, ראה ע"א 4937/92 אגרא נ' שיקלר, פ"ד מח(1) 828, 818.

15. מנגד, התובעת הוכיחה כי חודשים ספורים עובר לעסקה דנן התקשרו הצדדים בעסקה אחרת שבה הזמינה הנתבעת 1 סחורה מחו"ל באמצעות התובעת, ובמקרה האמור שילמה לתובעת מראש את מלוא התמורה (ראה תכתובת מייל מטעם התובעת מיום 30.8.2015 ומייל מהלל פרץ מאותו היום המאשר העברת התשלום כמבוקש, צורף כנספח "י" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת). על כן, אני דוחה טענת הנוהג ביחס לתנאי התשלום המצומצמים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

16. הצעת המחיר שנשלחה לנתבעת 1 היא בבחינת הסכם בין הצדדים. הנתבעת 1 קיבלה את הצעת התובעת לאחר בחינת הצעתם של ספקים נוספים אליהם פנתה (ראה סעיף 5 לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז). כמו כן האינדיקציה לקיבול ההצעה באה לידי ביטוי גם בהזמנת העבודה שנשלחה לתובעת ביום 25.11.2015 (ההזמנה צורפה כנספח "3" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז), ולימים אף ההמחאה שניתנה על ידה ביום 18.1.2016. ראה לעניין זה עדותו של מר אלי מזוז :

- ש. **אביך אמר בתשובה 1 בתצהיר ואתה גם אומר בסעיף 9 שההסכם עם אוסקר היה ביום 25.11.2015 תאשר שלי?**
 ת. נסך. ההסכם זו ההצעה.
 ש. **אני מפנה אותך לתשובה 1 של אביך המנוח, שאלתי אותו מתי נערך ההסכם עם אוסקר והוא ענה ביום 25.11.2015 ?**
 ת. אבא שלי מתייחס להזמנה ואתה מתייחס להצעה.
 ש. **אביך השיב ביום 25.11.2015 ואתה הולך חודשים אחורה, כן אולא?**
 ת. כן. ההצעה של אוסקר היא ההסכם. ההזמנה בוצעה כשקבלנו את ההזמנה בפועל ממשרד הביטחון.
 18
19
20
21
22
23
24
25
26

17. התובעת ביקשה לקבל המחאה בעבור ההזמנה הנ"ל, הנתבעת 1 טענה כי היא מסרה את המחאה לביטחון בלבד ולא לפירעון. מעיון בהמחאה עולה כי היא נמסרה לתובעת ביום 18.1.2016 עם תאריך ערך ליום 30.4.2016 (ראה נספח "ח" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת). על גבי השיק לא נכתב "לביטחון בלבד" כנטען על ידי הנתבעת 1, וכן לא צוין כי פירעון השיק מותנה בקבלת הסחורה. לעניין זה ראה עדותו של מר אלי מזוז :

- ש. **תאשר שבצסקת השניים שלמתם בשתי הזדמנויות את הכסף מראש לאוסקר הרבה לפני האספקה, חודשים, עם ביצוע הזמנה?**
 ת. לפי הצעת מחיר. אני משלם לפי מה שכתוב בהצעה. לא יודע. מה שהיה כתוב כך נהגתי. שילמתי במזומן אם לא כתוב יש תנאי תשלום. מה שכתוב בהצעה אני עושה.
 ש. **אם אתה כל כך מקפיד על מה שכתוב למה השיק לא כתבת 'שיק בטחון'?**
 ת. ביקשו ממני לא לכתב
 ...
 ש. **איפה כתבת למישו שאתה מפנה את פרעון השיק בכך שהסחורה תגיע?**
 ת. לא כתבתי את זה אני אומר מה אמר לי אבא שלי והילל. צריך לתת שיק וזהו.
 11
12
13
14
15
16

18. לא מהימנה עלי עדותו של אלי מזוז שהשיק נמסר כביטחון בלבד, וזאת ממספר טעמים :

- א. בפני ראיה המוכיחה שעל בסיס הצעת המחיר המהווה את ההסכם בין הצדדים נכתב במפורש: "סחורה בחשבון זה שייכת לחב' אוסקר בע"מ עד לפרעון המלא".
 ב. דרישתה של התובעת לקבל שיק מראש מעידה על כך שהתובעת עמדה על זכותה לקבל את התמורה ללא תלות באספקת הסחורה, ראה תכתובות מייל שנשלחו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

מהתובעת למזוז חשמל המעידות על כך שבמידה ולא יתקבל השיק, הזמנת הסוללות תתעכב וכפועל יוצא - אספקת הסוללות תידחה (מכתב מיום 18.4.2016 ששלחה התובעת למזוז חשמל צורף כנספח "13", "12-10, 14" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז; מיילים מהתובעת להלל פרץ צורפו כנספחים "ד-ז" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת).

ג. בחקירתו של אלי מזוז, אשר הובאה לעיל, עולה מפורשות כי ההצעה היא בבחינת הסכם. מעיון בהצעה ועצם קיבולה, ניכר כי תנאי התשלום בהצעה המקורית היו עד לחודש אוקטובר 2015, בהמשך שינו הצדדים את מועד התשלום המוצא ביטוי ביום הערך של השיק 30.4.2016. כאמור אין ראיה לטענת התובעת 1 שהתשלום יהיה כנגד קבלת הסחורה. יש לראות את ההזמנה והשיק שנמשך בסיומו של משא ומתן כמשלים את פרטי ההזמנה.

ד. בעדותו של אלי מזוז כפי שזו הובאה לעיל, ישנה התייחסות להלל פרץ. הלל פרץ הגיש תצהיר מטעם התובעת 1, אך לא זומן לעדות מטעמה וברי שלא נחקר על תצהירו. הלכה היא כי אי הבאת עד רלוונטי יוצרת הנחה לרעת הצד שאמור היה להזמין, לפיה עדותו הייתה עלולה לחזק את עמדת הצד שכנגד [ראה ע"א 240/77 שלמה כרמל בע"מ נ' פרפורי ושות' בע"מ, לד(1) 701 (1979); ע"א 641/87 קלוגר נ' החברה הישראלית לטרקטורים, פ"ד מד(1) 239]; בע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נגד סלימה מתתיהו (פורסם בנבו)]. קל וחומר עד בשליטת התובעת.

19. ללמדך, על גבי הצעת המחיר פורטו תנאי התשלום, התובעת שלחה התראות רבות למזוז חשמל בדרישה לשלם את התמורה בגין הסחורה ואף ציינה כי במידה והנתבעת 1 לא תיענה לדרישתה תתעכב אספקת הסחורה. אם כן, אין לנתבעת 1 להלין אלא על עצמה בדבר העיכוב באספקת הסחורה, שהריי אלמלא הייתה משתהה בהעברת ההמחאה במועד שבו נתבקשה ייתכן ולא היה נגרם העיכוב ואין היא הייתה נזקקת לביטול ההמחאה (ראה לעניין זה נספח "9" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז).

20. לאור האמור לעיל, הסחורה הוזמנה עבור התובעת 1 על בסיס ההסכם בינה לבין התובעת. אין חולק שסופקה חלק מהסחורה בסך 51,488 ₪ ואף שולמה התמורה על סכום זה (ראה מוצגים שסומנו "ת/א" ו-"ת/ב5"). כמו כן, במהלך הדיון מיום 25.10.2017 הושגה הסכמה דיונית בין הצדדים לפיה רשאית התובעת למכור בתום לב את הסוללות אשר נרכשו עבור הנתבעת 1 והמצויות במחסני התובעת וכן תמציא ב"כ התובעת לבית המשפט ולצד שכנגד מסמכים רלוונטיים לעניין מכירת הסוללות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

ביום 23.1.2018 נחקר מר נח אוסקר ודיווח כמה פריטים הצליח למכור :

- ש. **תדווח לגבי הסוללות כמה יש כמה מצאת?** 16
- ת. מה שמצאתי (אני מעיין בחומר) חלק מהפריטים הצלחנו למכור. אם אנו מסתכלים בדף 17 בהצעת מחיר יש פריט מס' 2 נמס', פריט מס' 3 אין לו ביקוש כי היה מיועד ללקוח בלבד. ב- 18 אי . אי 2600 נמכר. אס אר 44 ... הפריט הראשון שמסומן בצהוב בחלקו נמכר והפריטים 19 בצבע ורוד נמס'. הכמות שיש כל כך גדולה שלפני זה הייתה לנו כמות במלאי לא קטנה. יש 20 תאריכי ייצור אני חייב למכור את המוצר שיש לי שהתאריך קודם. אנו מוכרים רביעיות אז 21 זה לא הולך בבודד אז זה 170,000 יחידות אבל נמכרות רביעיות ובכרטיסת מופיעים 22
- רביעיות אז מכפילים זה 300,000 סוללות בתאריך 2.5.16. היה לי 120,000 – 130,000 במלאי 1
סוללות אבל גם תאריך התפוגה לא אותו תאריך. 2
- 3
4
5 **החלטה**
6
7 מסומן כת/1.

הסחורה שמכרה התובעת לשם הקטנת הנזק, היא על סך 20,574 ₪. השיק שמשכה הנתבעת 1 לידי התובעת היה על סך 216,688 ₪ (ראה נספח "ט" לתצהיר עדות התובעת), ממנו נפחית סך של 20,574 ₪ בגין הסחורה שנמכרה, כן יש להפחית סכום נוסף בסך של 51,488 ₪ בגין הסחורה שסופקה ושולמה. קרי על הנתבעת 1 לשלם לתובעת סך של 144,626 ₪ (כולל מע"מ). על התובעת לספק לנתבעת 1 כנגד תשלום התמורה כמפורט בפסק דין זה, את יתרת האספקה הכלולה בהזמנה ואשר לא נמכרה ו/או לא סופקה כאמור לעיל. לא ניתן לטעון שאכיפת ההסכם, באופן שצוין לעיל, איננה צודקת. הנזקים שנגרמו לנתבעת 1, ככל שנגרמו, בעסקת הסוללות נובעים ממעשיה, לרבות ניסיון לאתר ספק חלופי אחרי שהסחורה כבר הוזמנה מהספק בחו"ל ו/או ממחדליה באשר לאי כיבוד השיק שנמשך וכן פעולות שלא נקטה לשם הקטנת הנזק.

תשלום סחורה בשווי 34,849 ₪ אשר סופקה במלואה לנתבעת 1

21. בסעיפים 19-22 לכתב התביעה המתוקן נטען כי במהלך החודשים 12/15 ועד 3/16 הזמינה הנתבעת 1 מהתובעת סחורה בשווי מצטבר בסך 34,849 ₪ (ראה כרטיסת חוב וחשבוניות והזמנות שצורפו בהתאמה כנספחים "יג-יד" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

הסחורה סופקה במלואה אך התובעת לא קיבלה את התמורה בגינה. בסעיף 64 לסיכומים מטעם הנתבעת 1 התייחסה הנתבעת לסחורה זו וציינה: "אכן מזוז היתה חייבת לאוסקר סך של 34,489 ₪ כאמור בסעיף 19 לתביעה" אך ביקשה לקזז סכום זה כנגד נזקיה והוצאותיה בגין אי אספקת השנאים ועל חשבון הנזקים לכאורה שנגרמו לה בגין אי אספקת הסוללות. 22. לאור האמור לעיל, מודה הנתבעת 1 בחוב בסך 34,849 ₪ המפורט בסעיפים 19-22 לכתב התביעה המתוקן אך טוענת כי יש לקזז חוב זה כנגד נזקים והוצאות בגין עסקת השנאים.

תמורה בסך 22,497 ₪ אותה חב אלי מזוז מכוח ערבותו לחברה האחות

23. חברת "טל חשמל ותאורה בע"מ" היא חברה משפחתית בבעלות יעקב מזוז (אחיו של אלי מזוז). אלי מזוז הוא בעל מניות ומנהל בחברה האחות. ביום 16.2.2015 פנה אלי מזוז אל התובעת בבקשה לספק לחברה האחות סחורה מסוימת. התובעת הסכימה לספק את הסחורה רק כנגד ערבותו האישית של אלי מזוז. בסיכומי הנתבעים והתובעים שכנגד הכחיש אלי מזוז את פנייתו לתובעת בבקשה כי זו תספק לו סחורה. כפועל יוצא, הכחיש את התחייבותו ו/או ערבותו מטעם החברה האחות כלפי התובעת.

24. התובעת העיקרית טוענת כי נוכח בקשתו האישית של אלי מזוז לספק לחברה האחות סחורה ועל בסיס הסכמתו של האחרון לערוב לחברה האחות הסכימה התובעת לספק את הסחורה ואף ניסחה מסמך ערבות עליו חתם אלי מזוז (ראה מסמך ערבות חתום שצורף כנספח "טו" לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת). במסמך הערבות מולאו פרטיו האישיים של אלי מזוז ובו צוין: "בחתמתך זו אתה ערב אישית לחברה הרשומה".

25. לימים, החברה האחות נקלעה להליך של הקפאת הליכים (ראה נספח "יט" שצורף לתצהיר עדות ראשית מטעם התובעת) ועל כן נתקלה התובעת בקשיים לפירעון החוב. הנתבע נדרש לפרוע חוב זה בשל ערבותו.

בסעיף 29 לכתב התביעה שכנגד כתבו הנתבעים והתובעים שכנגד כדלקמן:

29. מסכום זה יש להפחית את הסך של 22,497 ש"ח הנזכרים בסעיף 29 לתביעה של הנתבעת שכנגד לפיכך סכום התביעה עומד ע"ס 218,466 ש"ח.

סעיף זה, מתייחס לסוגיה של החוב מכוח ערבותו האישית של אלי מזוז כמפורט בכתב התביעה המתוקן. הנתבעים והתובעים שכנגד מודים בחוב הנ"ל ומבקשים לקזזו מכל סכום שייפסק לטובתם עקב ההפסדים והנזקים הנתבעים לשיטתם. הודאה זו בכתב התביעה שכנגד סותרת את הנתבעים בסיכומי הנתבעים והתובעים שכנגד.

26. קיים מסמך ערבות הנושא את שמו, מספר זהותו וחתימתו של אלי מזוז. לא הוכחה בפני ראיה הסותרת את מסמך הערבות ו/או המעידה על אינדיקציה כי החתימה זויפה כפי שטען

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

אלי מזוז (ראה עדותו בעמ' 41, ש' 24-7). טענתו של אלי מזוז היא טענה בעל-פה כנגד מסמך בכתב, לפי סעיף 80 לחוק הפרוצדורה האזרחית העותומני כדי להפריך מסמך בכתב צריך לעשות זאת באמצעות מסמך בכתב. "מטרת הסעיף היא להבטיח כי הפעולה המשפטית תוכח בדרך מהימנה" (ראה ע"א 2110/09 עלי סלים קדור נ' פהים דקסה (פורסם בנבו); ע"א 65/49 פריזלר נ' וויס, פ"ד ה' 878 (1951); ע"א 728/81 חלבי נ' חלבי, פ"ד לו(2) 477, 483 (1983)). למעלה מהדרוש קיימת הודאת בעל דין מפורשת, בסעיף 29 לכתב התביעה שכנגד וזאת כפי שהובאה לעיל.

27. בשים לב לאמור לעיל, אני קובע כי על אלי מזוז לחוב באופן אישי בחוב החברה האחות לתובעת בסך 22,497 ₪ כמפורט בכתב התביעה העיקרי.

עסקת השנאים (רכיב מהותי בתביעה שכנגד)

28. ענייניו של סעיף 26 לתביעה שכנגד: "אספקת שנאים בלתי מתאימים" והנזקים הנטענים מכוחה. בפועל, וכמפורט להלן, מדובר בשתי אספקות של שנאים:

א. אספקה ראשונה: עניינה בהזמנה ששלח משרד הביטחון ביום 6.5.2015 לנתבעת 1 לרכישת שנאים לפי מפרט טכני (ראה נספח "18" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז). לאחר שזכתה במכרז פנתה התובעת שכנגד לתובעת ביום 25.5.2015 על מנת שתבדוק עם מקורותיה בחו"ל אפשרות לאספקת שנאים (ראה נספח "19" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז). התובעת הודיעה כי היא מוכנה לספק בתמורה לדמי תיווך בשיעור של 15% (ראה מייל נספח "ז" לתצהיר עדות ראשית מטעם מר אלי מזוז). הדוגמאות הראשונות ששלחה התובעת לא אושרו על ידי משרד הביטחון. התובעת העבירה לתובעת שכנגד דוגמאות נוספות ואלו אושרו על ידי משרד הביטחון. בעקבות זאת הזמינה מזוז חשמל מאוסקר 1,000 יחידות במחיר 5.69 דולר ליחידה בתוספת מע"מ. יחידות אלו הועברו למשרד הביטחון בחודש ספטמבר 2015 כעולה מתצהירו של אלי מזוז והנספחים שצורפו לו. הנתבעת 1 שילמה לתובעת סך 27,444 ₪ בתוספת מע"מ.

ב. אספקה שנייה: בחודש נובמבר 2015, כמפורט בתצהירו של אלי מזוז, הודיע משרד הביטחון לנתבעת 1 שהשנאים שסופקו אינם מתאימים לדוגמאות ולמפרט. לפיכך, הזמינה הנתבעת 1 מהתובעת דוגמאות נוספות בחודש נובמבר 2015. משרד הביטחון אישר הדוגמאות, ההזמנה בוצעה וסופקה למשרד הביטחון ביום 28.1.2016. הנתבעת 1 שילמה לתובעת סך של 27,567 ₪ בתוספת מע"מ-סה"כ 32,254 ₪ (ראה נספח "26" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז).

29. ביום 19.05.2016 הודיע משרד הביטחון לנתבעת 1:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 26993-06-16 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

"הגוף הדורש פנה אלי בטענה כי השנאים אשר סיפקתם, לא טובים והם אינם השנאים אותם הייתם צריכים לספק. בינתיים, הגשתם חשבונית והיא שולמה לכם. השנאים הוחזרו אליכם לתיקון ושוב סיפקתם לאחר זמן שנאים שאינם טובים. מבקשת שבדחיפות תספקו את השנאים שמלכתחילה עברו את אישורי גוף הבחינה של הצבא..."

ביום 5.6.2016 נשלח מכתב מאת מנהל ההרכשה במשרד הביטחון למזוז המפרט ההזמנות של השנאים ואי התאמתם להזמנה. סעיף 9 למכתב קובע: "נכון לעכשיו ברשות הצבא שנאים שלא אושרו ולא מתאימים מבצעית. שנאים אלו מוחזרים לכם לאלתר הואיל ואין לצבא צורך בהם". מכיוון שההזמנה לא בוצעה, קיזז משרד הביטחון מהנתבעת 1 סך של 93,388.74 ₪ שהועבר קודם לכן. בהמשך הוטל על הנתבעת 1 קנס בשיעור של 20% ממחיר ההזמנה, קרי סך של 18,678 ₪ (ראה מכתב מיום 21.3.2017 - זימון הנתבעת 1 לוועדה להשעיית ספקים במשרד הביטחון שצורף כנספח "28" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז).

30. הנתבעת 1 לא הודיעה לתובעת על "אי התאמה" אלא בחודש יוני 2016, חצי שנה לאחר אספקת השנאים. התובעת קיבלה אישור לדוגמאות ששלחה. הנתבע העיד כי לא ידע בזמן אמת שיש בעיה עם השנאים (עמ' 41, ש' 27-25). בפועל, השנאים התגלו בתא המטען של הרכב בחודש נובמבר 2016. לא נראה כי מזוז פעלה להקטנת הנזק. התובעת טענה ביחס לעסקה זו שאחריותה, ככל שהיא קיימת, מצומצמת מעצם היותה גורם מתווך בין הספק בחו"ל לבין הנתבעת 1. כן הדגישה התובעת כי דמי הטיפול/ התיווך עומדים על 15% בלבד מתוך 27,444 ₪ ויתרת התשלום נועדה לכיסוי הוצאות. הנתבעת 1 לא החזירה את השנאים לתובעת ובכך נמנעה מלהקטין את הנזק. הנתבעת 1 נמנעה מלהביא לעדות את מר ניסן (אחד ממנהליה) אשר היה עד מרכזי בעסקת השנאים.

31. בשים לב לראיות המונחות בפני הנוגעות לסוגיה זו, ניכר כי התובעת סיפקה שנאים בשני מועדים שונים אך השנאים לא עמדו בדרישות משרד הביטחון. עקב כך משרד הביטחון ביטל את ההזמנה ואף דרש פיצוי מוסכם כמתחייב בהסכם בינו לבין הנתבעת 1. כמו כן לא ניתן להתעלם מהעובדה שלפי תנאי המכרז היה על הנתבעת 1 לבדוק את השנאים בטרם אספקתם וכן להקטין את נזקיה באמצעות ביטול והשבת השנאים לתובעת. ראה לעניין זה עדותו של מר אלי מזוז:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

- 19 ש. אני מפנה אותך למסמך שמצאתי בגילוי מסמכים שלכם, מסמך 2.67 שלכם – זה מכתב
20 שאתם שלחתם למשרד הביטחון ואני מפנה אותך לסעיף 16 של אותו מכתב – מצטט –
21 אתה מסכים איתי שאני לא אשם בכך, שלקחת עובד בשם ניסן ושם את השנאים ברכב,
22 שאתה לא בדקת בתא המטען מה יש שם?
23 ת. אתה אשם שהשנאים לא היו תקינים, העובדה שנודע לי מאוחר בזה אתה לא אשם.
24 ש. בנובמבר 2016 זו פעם ראשונה שאתה יודע שהשנאים אצלך?
25 ת. השנאים השניים.
26 ש. תאשר לי שעד היום אנו כבר בשנת 2018, השנאים עדיין אצלך, הראשונים והשניים?
27 ת. נכון, הודעתי למר אוסקר שהוא צריך לשלם לי עליהם ודרשתי זאת במייל.
...
- 11 ש. גרמתי לך ואתה תובע כ- 100,000 שח שלקחו לך חזרה ממש הבט, 25,000 שח ששלמת על
12 השנאים עמלה לי ועוד 25,000 שח כ- 100,000 שח על עסקת השנאים ?
13 ת. כן
14 ש. נגיד והעיסקה היתה בסדר. למה אתה תובע את ה- 25,000 שח ? למה אתה תובע גם את
15 ה- 100 אלף שח וגם את ה- 25 אלף שח?
16 ת. נוריד את ה- 25,000
17 ש. תוריד עוד 25,000. אתם אומרים שגם אחרי האספקה של השנאים פעם שניה הרי
18 שלמתם פעמיים 25,000 ?
19 ת. איפה אמרתי את זה? היום אני לא מסכים להוריד גם את ה- 25,000 שח מעסקת השנאים
20 השניה.

32. זאת ועוד, בסעיף 3 לנספח "27/1" צוין כך :

3. עפ"י תנאי המכרז, הפריט היה צריך להבחן בטרם אספקה.

אין בפני ראייה לכך שהנתבעת 1 בדקה את השנאים עם קבלתם מהתובעת ובטרם אספקתם למשרד הביטחון, כמתחייב בתנאי המכרז. על הנתבעת 1 היה לוודא שהשנאים אכן עומדים במפרט על פי ההזמנה ואין להטיל על הגורם המתווך, קרי התובעת, את מלוא החבות על כך שהשנאים אינם תקינים. ראה לעניין זה עדותו של מר אלי מזוז :

- 14 ש. סעיף 27.8 ו- 27.9 לתצהירך. אני אומר לך שקבלת שנאים בינואר 2016 אבל התשובה
15 שמשוואה בסדר איתם הגיעו ביוני 2016. חצי שנה יושבים השנאים בלי תשובה.
16 ת. יסול לקרות
17 ש. ואוסקר אשם שאתה או מי מטעמך לא בודק את השנאים?
18 ת. השנאים היו במשהב"ט כשקבלים מהם הודעה שזה לא תקין אז מעבירים את ההודעה,
19 איך נודע לי? כשקיצו לי כסף. האספקה שלי למשהב"ט....אני מקבל דוגמאות של שנאים.
20 אין לי שמץ מושג מה זה. מספק למשהב"ט הדוגמאות מקבל אישור מזמין מוצרים מקבל
21 ומספק אותם למשהב"ט. מתי שהוא משהו מתקשר ואומר שזה לא תקין. אם משך הזמן
22 הזה לא תקין או לא סביר אני אסגור את הענין עם משהב"ט.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

33. כעולה ממארג הראיות האמור לעיל, השנאים שסיפקה התובעת הוחזרו לנתבעת 1 על ידי משרד הביטחון בטענה של אי התאמה. עוד עולה כי לא ניתנה לתובעת אפשרות בזמן אמת לבחון ו/או להגיב על החלטת משרד הביטחון לעניין התאמת השנאים לדוגמאות שאושרו ולהזמנה שבוצעה בפועל, זאת מאחר שנודע לה על המקרה חודשים רבים לאחר האספקה. בנוסף, עולה כי הנתבעת 1 לא פעלה להקטנת הנזק בעסקה זו, לא בדקה את השנאים בטרם המסירה למשרד הביטחון ואף לא החזירה את השנאים לתובעת (ראה עדות לעניין הימצאות השנאים בארגז הרכב רק בחודש נובמבר 2016).

34. מכל האמור לעיל, אני קובע כי יש להטיל על הנתבעת 1 אשם תורם בשיעור של 30%. יחד עם זאת והואיל והשנאים שסופקו על ידי התובעת נקבעו כלא עומדים במפרט, יש להורות על התובעת להשיב לנתבעת 1 את הכספים שקיבלה בגין השנאים וכן את תשלום הקנס שהטיל משרד הביטחון על הנתבעת 1.

35. התוצאה היא כדלקמן:

- א. על התובעת להשיב לנתבעת 1 סך של 32,254 ₪ בגין אספקת השנאים הראשונה (ראה נספח "24" לתצהירו של אלי מזוז)
- ב. על התובעת להשיב לנתבעת 1 סך של 32,254 ₪ בגין אספקת השנאים השנייה (ראה נספח "26" לתצהירו של אלי מזוז).
- ג. על התובעת לשלם לנתבעת 1 קנס בסך של 18,678 ₪ בגין הקנס שהטיל משרד הביטחון על הנתבעת 1.
- ד. סה"כ סך של 83,186 ₪ בניכוי, בשל אי הקטנת נזק ואשם תורם מצד הנתבעת 1 בשיעור של 30%. סה"כ על התובעת לשלם לנתבעת 1 סך של 58,230 ₪ על הנתבעת 1 להשיב לתובעת את כל השנאים.
- ה. הן התובעת והן הנתבעת 1 הפסידו רווחים בעסקת השנאים. בנסיבות העניין אינני מחייב מי מהם בגין רכיב זה של אבדן רווחים.

הפסד בגין אי אספקת הסוללות במלואן כמפורט בתביעה שכנגד

36. התביעה שכנגד מתייחסת גם להתנהלותה של התובעת בכל הנוגע לאספקת הסוללות. פירוט הנזקים הנטענים בשל כך הם כדלקמן:

- א. הנתבעת 1 טענה שלאור אי אספקת הסוללות מטעם התובעת, היא נאלצה להזמין את הסוללות מספק אחר בשם "גטר" ושילמה תמורה יקרה יותר השווה לסך 18,812 ₪ (ראה נספח "15" לתצהיר עדות ראשית מטעם אלי מזוז). אני דוחה טענה זו, מהסיבה שפורטה לעיל תחת הכותר: "אספקת סוללות". אילולא הנתבעת 1 הייתה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 16-06-26993 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

מספקת את השיק בהתאם לדרישה ולא הייתה משתהה, סביר להניח שהסחורה הייתה מסופקת בזמן. מכאן, ניתן לומר שלנתבעת 1 אשם תורם באי אספקת הסוללות.

ב. לעניין ההנחה שהתחייבה התובעת ליתן אך נמנעה מכך – כפי שעמדתי על כך לעיל, ובשים לב לעדותו של מר אלי מזוז, הצעת המחיר היא בבחינת הסכם. מקום שראתה הנתבעת 1 שהתובעת לא נתנה את ההנחה הנטענת, היה עליה להלין בפניה בטרם מסירת השיק ושליחת הזמנת הסוללות. על כן אני דוחה טענה זו.

ג. לעניין הקנסות שהטיל משרד הביטחון על הנתבעת 1 בגין אי אספקת הסוללות במועד המתחייב – הנתבעת 1 הפנתה לנספח "17", הנספח כולל הודעת זיכוי/חיוב ואין הוא מעיד על כך שהקנסות שולמו. מכל מקום, מעיון בכלל הנספחים לא מצאתי ראיה המוכיחה תשלום הקנסות ועל כן אני דוחה טענה זו.

סוף דבר

37. מקבל את התביעה העיקרית בחלקה, באופן הבא :

א. הנתבעת 1 תשלם לתובעת סך של 144,626 ₪ בגין עסקת הסוללות (סעיף 20 לפסק הדין).

ב. הנתבעת 1 תשלם לתובעת סך של 34,849 ₪ בגין הסחורה אשר סופקה לה במלואה ולא שולמה התמורה בגינה (סעיף 22 לפסק הדין).

לאחר ביצוע התשלום המפורט בפסק דין זה תעביר התובעת לנתבעת 1 את יתרת הסוללות שנרכשו ולא סופקו.

38. אלי מזוז ישלם לתובעת באופן אישי סך של 22,497 ₪ (הסכום כולל מע"מ) תוך 30 יום מהיום בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום הגשת התביעה ועד ליום התשלום בפועל, בגין ערבותו האישית כלפי החברה האחות.

39. מקבל את התביעה שכנגד בחלקה, באופן הבא :

א. התובעת בתביעה העיקרית (אלקטרוניקה אוסקר) תשלם לנתבעת 1 סך של 58,230 ₪. בנוסף, הנתבעת 1 תשיב לתובעת תוך 30 יום את השנאים שרכשה ממנה.

40. בנסיבות העניין, תשלם הנתבעת 1 לתובעת תוך 30 יום מהיום סה"כ 121,245 ₪ (הסכום כולל מע"מ) בצירוף ריבית והפרשי הצמדה מיום הגשת התביעה ועד ליום התשלום בפועל. היה ולא תשלם עד המועד שנקבע, תהא התובעת רשאית לשפעל את תיק ההוצאה לפועל לאחר שתעדכן את הסכומים בו בשים לב לפסק דין זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 26993-06-16 אלקטרוניקה אוסקר סמי בע"מ ואח' נ' מזוז חשמל באר שבע בע"מ ואח'

41. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות וכל צד יישא בשכר טרחת עורך דינו.

ניתן היום, ז' אדר א' תשע"ט, 12 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.

נמרוד אשכול, שופט

